herpy

SKILDPADDER

Black Marsh Turtle

Siebenrockiella crassicollis

Siebenrockiella crassicollis er en næsten helt sort, bundlevende sumpskildpadde fra stille, tilgroede vande i Sydøstasien. Den har tyk hals og lyse kæber, der krummer opad, så den ser ud til at smile, og de lyse hovedpletter blegner hos hannerne med alderen. Arten er sky, nataktiv, forholdsvis lille og meget langlivet, men den er truet i naturen.

Familie: Geoemydidae Tidligere navn: *Emys crassicollis; Bellia crassicollis; Pangshura cochinchinensis*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**13-20 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**40-60 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Semi-akvatisk**
Biotop	**Vådområde**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**100 × 50 × 50 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-27 °C**
Hotspot	**30-32 °C**
Temperatur, nat	**20-24 °C**
Luftfugtighed	**70-90 %**
Vand	**Akvaterrarie** dybde 15-25 cm
Vandtemperatur	**22-26 °C**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter, frugt, planter, hvirveldyr og orme/snegle**
Holdes	**Enkeltvis, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**60 mdr.**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Kuld pr. år	**3-4**
Inkubation	**68-84 dage** ved 29-30 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Truet (EN)**

CITES liste II og EU-bilag B (forordning (EU) 2026/1383). CITES-tilladelser og -certifikater udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) efter BEK nr. 1588 af 9.12.2024. Spørg SGAV om kravene til dokumentation ved køb, salg og import. Arten står ikke på de danske forbudslister for skildpadder (kun havskildpadder er forbudt).

Om arten

Siebenrockiella crassicollis er en lille til mellemstor sumpskildpadde i familien Geoemydidae. Skjoldlængden (carapax) er oftest 13-17 cm og sjældent over 20 cm. Rygskjoldet er ovalt, fladt og bredest bag midten, og bagkanten er kraftigt savtandet. En tydelig køl løber langs midten, og to svagere køle på siderne bliver utydelige hos store dyr. Skjoldet er næsten helt sortbrunt til sort, ofte med sorte stråler. Bugskjoldet har intet led og en bagre indskæring. Det er ensfarvet sort eller mørkebrunt til gulbrunt med mørke pletter eller tegninger langs sømmene.

Hovedet er stort og bredt med en kort, let opadvendt snude. Det er sort til mørkegråt med lyse pletter ved øjnene og på halsen, og kæberne er lyse og krummer opad, så dyret ser ud, som om det smiler. Halsen er kraftig og tyk, så hovedet virker kort. Lemmer og hale er mørkegrå til sorte, og tæerne har svømmehud.

Hannerne har en let hul bugskjold og en længere, tykkere hale end hunnerne, som har et fladt bugskjold. De lyse hovedpletter findes hos alle unger. Hunnerne beholder dem, mens de forsvinder hos voksne hanner; meget gamle hunner kan dog også blive helt mørke. Arten har et XX/XY-kønskromosomsystem, hvilket er sjældent hos skildpadder.

Dyrene er sky og går hellere på bunden end svømmer frit. Truede dyr afgiver et ildelugtende sekret fra kloakken. Arten kendes under de ældre navne *Emys crassicollis*, *Bellia crassicollis* og *Pangshura cochinchinensis*. Slægten *Siebenrockiella* har to arter. Det videnskabelige artsnavn betyder 'tyk hals' og viser til den kraftige hals.

Arten bliver meget gammel og kan leve 40-60 år i fangenskab.

Udbredelse og levested

Siebenrockiella crassicollis lever i Sydøstasien: det sydlige Vietnam, Cambodja, Laos, Thailand (også Phuket), det sydlige Myanmar (Tenasserim) og Malaysia. Længere sydpå findes arten på Sumatra, Java, Borneo og Belitung. Typelokaliteten er opgivet som Sumatra.

I Singapore er bestanden indført, så Singapore er ikke med på kortet. Arten er stadig udbredt, men antallet falder, fordi dyrene fanges i stort tal til fødevarehandel og traditionel medicin. Arten er derfor vurderet som truet (EN).

> **Oprindelig udbredelse:** Vietnam, Cambodja, Laos, Thailand, Myanmar (Burma), Malaysia og Indonesien.

LEVESTED

Siebenrockiella crassicollis lever i vand med svag eller ingen strøm, blød bund og ofte tæt vandplantevækst: lavvandede bække, floder, damme, søer, moser og sumpe. Dyrene tilbringer det meste af tiden på bunden, ofte halvt nedgravet i blød mudder. Arten er nataktiv og kommer lejlighedsvis op på land om natten for at søge føde eller parre sig, og af og til solbader den om dagen.

Klimaet er tropisk lavland med varme dage og små udsving i temperaturen året rundt. Arten er hovedsagelig kødædende: den tager orme, snegle, rejer og andre krebsdyr, insekter, tudser og frøer og små fisk. Den æder også ådsler og nedfaldne, rådnende plantedele. Unge dyr er mere udpræget kødædere end voksne. Det meste af maden fanges og spises under vand.

Pasning

TERRARIET

Siebenrockiella crassicollis kan leve og yngle i fangenskab i årtier, men den er sjælden i hobbyen. Vildfangne dyr er svære at få til at vænne sig til fangenskab, og opdrættede dyr er langt at foretrække.

To voksne dyr skal have et akvaterrarie på mindst 100 × 50 × 50 cm (længde × bredde × højde): fem gange skjoldlængden i længden og halvt så meget i bredden, med landdelen regnet med. Omkring to tredjedele er vand og en tredjedel land. Dyrene er bunddyr og har brug for gulvareal frem for dybde. En gruppe på 6-8 voksne skal have mindst 150 × 70 cm grundflade.

Vandet skal være 15-25 cm dybt, så dyret let når overfladen fra bunden. Giv rigeligt skjul med rødder, bark og vandplanter. Landdelen skal være let at komme op på og have et tykt lag fugtig tørv eller løvjord, for dyrene ligger ofte på land under varmelampen eller graver sig ned i flere dage. Akvaterrariet skal have låg eller kant nok til, at dyrene ikke kan klatre ud.

Hannen bider hunnen i ben og skjoldkant under parringen, og hos hunner i en gruppe kan kantskjoldene blive beskadigede. Hold øje med bidmærker, og adskil dyrene, hvis en hun bliver stresset eller skadet.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

TEMPERATUR

Siebenrockiella crassicollis skal have 22-27 °C i luften om dagen og 20-24 °C om natten. Vandet skal være 22-26 °C. Arten tåler kortere perioder med 20 °C i vandet og nætter ned til 18 °C, men et stabilt, varmt vand er det bedste. En varmelampe over landdelen giver en solplads med en overfladetemperatur på 30-32 °C; tallet er et skøn, fordi arten kun soler sig af og til.

Brug en vandvarmer med termostat. Mål vandets temperatur med et termometer i vandet og solpladsens overflade med et IR-termometer. Der skal altid være en køligere zone, så dyret kan vælge.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden over vandet skal være høj, 70-90 %. Tallet er et skøn, som passer til de tropiske vådområder, *Siebenrockiella crassicollis* kommer fra. En stor vandflade, et fugtigt landparti og et delvist lukket låg holder fugtigheden oppe.

Dyret får vand ved at leve i det og skal altid have adgang til rent vand.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Vandet til *Siebenrockiella crassicollis* skal være 15-25 cm dybt og 22-26 °C. Arten er en bundgænger og ikke en god svømmer, så den skal let kunne nå overfladen fra bunden. Et kraftigt filter er nødvendigt, fordi dyret æder meget kød og forurener vandet med foderrester og ekskrementer. Brug et filter med lav strømning, for arten lever naturligt i stille vand.

Skift vandet ofte, og fjern foderrester med det samme. Rengør vandpartiet grundigt en til to gange om ugen; det forebygger sygdom, bl.a. amøbedysenteri.

LYS OG UVB

Siebenrockiella crassicollis er nataktiv, men ligger gerne under varmelampen på land og soler sig af og til. UVB-behovet er ikke dokumenteret. Svagt UVB (Ferguson-zone 1) over landdelen og solpladsen er et forsigtigt valg, med rigeligt skygge og skjul i resten af akvaterrariet. Udskift UVB-røret efter producentens anvisning.

Lyset er tændt 12 timer i døgnet. En varmepære over solpladsen giver den lokale varme.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Siebenrockiella crassicollis er altædende med hovedvægt på dyrisk føde og æder næsten kun i vandet; foder på land trækker den ned i vandet. Giv regnorme, vandsnegle, som er yndlingsføden, fisk, rejer, insekter og af og til en død musunge. Frugt som druer, modne bananer og tørrede figner tages gerne, og voksne dyr æder også andre plantedele. Drys kalk på det kødfulde foder.

Voksne dyr fodres tre gange om ugen i vandet, gerne om formiddagen. Unger er mere kødædende end voksne. Fjern rester, så vandet holdes rent, og giv ikke mere, end dyret æder op.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Siebenrockiella crassicollis er sky og stille og bliver ikke aggressiv over for mennesker. Den gemmer sig meget, graver sig ned og er mest aktiv om natten. Når dyrene mødes, snuser de til hinandens hoved og forben. Arten egner sig ikke til håndtering: den afgiver et kraftigt, ildelugtende moskussekret, når den tages op, og de kraftige kæber kan give et slemt bid, hvis den tages groft.

Et par eller en lille gruppe kan holdes sammen i et stort akvaterrarie, men hannen bider hunnen under parringen, og der skal være rigeligt skjul. Hold altid øje med stress og skader.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne af *Siebenrockiella crassicollis* har et let hult bugskjold og en længere, tykkere hale end hunnerne, som har et fladt bugskjold. Fordybningen i hannens bugskjold er kun få millimeter. Hunnerne beholder de lyse hovedpletter, mens de forsvinder hos voksne hanner. Dyrene er kønsmodne efter omkring fem år.

PARRING

Under frieriet jager hannen af *Siebenrockiella crassicollis* hunnen og nikker med hovedet. Han bider hende i forbenene, siderne, bagbenene og kantskjoldene bag på rygskjoldet, før parringen. Arten yngler hele året i fangenskab, og en kølig pause er ikke nødvendig. Giv hunnen skjul og plads til at komme fri af hannen.

ÆGLÆGNING OG KULD

I naturen lægger hunnen af *Siebenrockiella crassicollis* tre eller fire kuld pr. sæson fra april til juni, hvert med ét eller sjældnere to æg. I fangenskab lægges der æg hele året, flest fra marts til juni. Ægget er hvidt, hårdskallet og aflangt, omkring 52 × 28 mm, og vejer 21-33 g. Hunnen graver ægget ned i landdelen, så den skal have et tykt lag løs, fugtig jord.

INKUBATION

Grav ægget forsigtigt op, og læg det i fugtig vermiculit eller en blanding af tørv og sand (1:1). Ved 29-30 °C og 75-80 % luftfugtighed klækker det efter 68-84 dage, oftest omkring 72 dage. Ved 25 °C tager det omkring 112 dage. Et befrugtet æg får et kalkhvidt bånd om midten inden for få dage. Kønnet bestemmes af kromosomer og ikke af temperaturen.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne af *Siebenrockiella crassicollis* er 43-46 mm og vejer 14-15 g ved klækningen. Lad dem ligge i rugekassen ved samme temperatur i omkring fem dage uden foder, så blommesækken kan blive optaget. Hold dem derefter i et lille akvarium med vand omkring tre gange så dybt som skjoldet er langt, et tyndt lag grus, tæt hornblad (*Ceratophyllum*) og 23-25 °C i vandet med en lille varmelampe over.

Fodr to gange om ugen med så meget, som ungerne æder på et kvarter: myggelarver, tubifex, vandbænkebidere, vandsnegle, små regnorme og hakket fisk. Frugt og planter tages først senere. Knuste æggeskaller i vandet giver kalk.

Sundhed og typiske fejl

De fleste problemer hos *Siebenrockiella crassicollis* skyldes vandkvaliteten og stress hos vildfangne dyr. Typiske fejl er:

- Vildfangne dyr, som ikke akklimatiserer sig. Vælg opdrættede dyr, og giv nye dyr ro, skjul og stabile forhold.
- Dårlig vandkvalitet, fordi arten æder meget kød. Brug filter, skift vandet ofte, og rengør vandpartiet grundigt.
- Amøbedysenteri og andre infektioner, når vandet ikke holdes rent.
- Bidsår på hunnernes ben og skjoldkant, når hannen er for ihærdig.
- Overfodring, især hos voksne.

Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret ikke spiser, har hævede øjne, bløde skjolde eller ændret adfærd.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.